

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**FONAMENTS PSICOLOGICS
PER A L'ACCIÓ
SOCIOEDUCATIVA EN FAMÍLIA
I INFANCIA EN RISC**

Coordinació: Betlem Armengol

Any acadèmic 2015-16

Informació general de l'assignatura

Denominació	FONAMENTS PSICOLÒGICS PER A L'ACCIÓ SOCIOEDUCATIVA EN FAMÍLIA I INFÀNCIA EN RISC
Codi	100955
Semestre d'impartició	Primer
Caràcter	Obligatori
Nombre de crèdits ECTS	6
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	Betlem Armengol
Horari de tutoria/lloc	A concretar via mail
Modalitat	Presencial
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	Català
Grau/Màster	Grau en Educació Social
Horari de tutoria/lloc	A concretar via mail

Betlem Armengol

Objectius acadèmics de l'assignatura

Aplicar diferents procediments i tècniques pedagògiques per l'anàlisi de la realitat personal, familiar i comunitària i institucional amb vista a la resolució dels seus possibles conflictes.

Relacionar l'anàlisi de la realitat amb les diferents estratègies d'intervenció socioeducativa

Dissenyar diferents activitats i mitjans didàctics per a diferents situacions d'acció socioeducativa

Identificar entre els diferents models d'acció socioeducativa

Comprendre la influència dels processos psicològics d'aprenentatge i desenvolupament en l'acció socioeducativa

Valorar críticament les aportacions de les principals teories i enfocaments de la psicologia a la pràctica de l'Educació Social

Expressar la necessitat d'una actitud empàtica, respectuosa, solidària i de confiança per a dur a terme correctament les estratègies d'acció socioeducativa

Expressar correctament els principis bàsics del compromís ètic, respecte als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, la promoció dels Drets Humans i els Drets de la Infància i als valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics

Seleccionar, gestionar i utilitzar les Tecnologies de la Informació (TIC) en el disseny, aplicació i avaluació de diferents mitjans i tècniques d'acció socioeducativa

Utilitzar correctament la llengua materna en les produccions i comunicacions

Competències

Coneixement dels supòsits filosòfics, pedagògics, psicològics, sociològics i antropològics de la intervenció socioeducativa i els seus àmbits d'actuació

Comprensió dels referents teòrics, històrics, culturals, polítics i legals que constitueixen l'ésser humà com a protagonista de l'educació

Utilització dels procediments i tècniques sociopedagògiques per a la intervenció, la mediació i l'anàlisi de la realitat personal, familiar i comunitària i institucional amb vista a la resolució dels seus possibles conflictes.

Capacitat crítica, d'anàlisi, de síntesi, d'organització i de planificació

Comunicació oral i escrita, en la llengua materna i utilització de les Tecnologies de la Informació (TIC) en el context professional i capacitat per a la selecció, gestió del coneixement i de la informació.

Compromís Ètic, respecte als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, la promoció dels Drets Humans i als valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics, d'assumir el compromís de desenvolupament personal i professional amb un mateix i la comunitat

Continguts fonamentals de l'assignatura

Tema 1:

Poblacions en situació de risc social: Concepte i procés de risc social. Factors i indicadors de risc, factors i

indicadors de protecció. Trets psicològics que acompanyen els processos de risc social a la infància. Mancances i dèficits en el desenvolupament de l'infant. La relació entre les dificultats socio-emocionals i els processos de desenvolupament cognitiu.

Tema 2:

Els maltractaments infantils i familiars: Aspectes conceptuals: definició i indicadors de maltractament infantil. Elements per a la comprensió del maltractament. Tipologies de maltractament. Repercussions: en els processos cognitius i socioafectius: vincles, pèrdues i resiliència

Tema 3:

Característiques psicològiques dels adolescents i joves en situació de risc social: Perfil dels adolescents als CRAE's. Conductes de risc adictives. Trastorns de conducta. Perfil del menor infractor: els trastorns de la personalitat. El perfil específic dels menors amb delictes de violència intrafamiliar

Tema 4:

Família multiproblemàtiques: Característiques. Eixos en que es contempla. Configuració i organització de la FMP. Tipus de FMP. Perfil de les FMP. Conseqüències en els menors. Intervenció en FMP. Contextos professionals de canvi. Instruments de treball. Estratègies d'intervenció. Factors de protecció.

Tema 5:

Bases psicològiques per a l'acompanyament tutorial com a estratègia socioeducativa. L'orientació humanista, el constructivisme i el model sistèmic, marc teòric de l'acció tutorial. L'acompanyament de l'educador/a en un CRAE: L'acció tutorial. El vincle relacional. Competències de l'educador/a –tutor/a. Empatia. Assertivitat

Tema 6:

Bases psicològiques per a la intervenció cognitiva i socioafectiva: Concepte de competències socials. Bases psicològiques: Les intel·ligències múltiples. La intel·ligència emocional. Les habilitats cognitives. Les habilitats socials i la comunicació assertiva. Creixement moral. Estratègies pel desenvolupament d'habilitats socials. Educació emocional. Programes de desenvolupament de competències socials

Eixos metodològics de l'assignatura

Presencial (40%)

Lliçons magistrals i pràctiques individuals i en grup

No presencial (60%)

Treball autònom: tractament de la informació (lectura, localització, selecció,...). Anàlisis i reflexió individual.

Treball cooperatiu: Pràctiques en grup.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Les dates de la planificació del temari no son tancades, poden anar variant al llarg del trimestre.

Tema 1: del 15 de setembre al 5 d'octubre

Tema 2: del 6 d'octubre al 28 d'octubre

Tema 3: del 29 d'octubre al 10 de novembre

Tema 4: del 11 de novembre al 25 de novembre

Tema 5: del 26 de novembre al 9 de desembre

Tema 6: del 10 de desembre al 23 de desembre

Sistema d'avaluació

L'avaluació es fa en base a tres evidències i totes elles han de superar el 4/10 per a fer mitjana i s'ha de treure un 5 de mitja entre les tres.

L'alumn@ que un cop feta la mitja no arribi al 5 haurà de recuperar la o les evidències en que no arribi al 5, a excepció de l'evidència 1 que no es pot recuperar.

1. Exercici de seguiment de cada tema: 20 % (no pot recuperar-se)
2. Pràctiques individuals i en grup: 35 %
3. Prova escrita: 45 %

Avaluació única:

1. Prova escrita. 45%
2. Lectura de diferents llibres i articles. 20%
3. Treball individual de diferents temes de la matèria amb una temporalitat marcada per presentar. 35%

La segona i tercera evidència tindran dues dates d'entrega: 26 d'octubre la primera part i 21 de desembre la segona part.

El material necessari per elaborar les evidències 2 i 3 estaran penjades al sakai dins una carpeta d'avaluació única.

Exàmen: 12 de gener

Recuperació: 26 de gener (la nota màxima de recuperació serà 5)

Els criteris d'avaluació de cada evidència, es trobaran a l'espai virtual de sakai la primera setmana lectiva

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia bàsica:

AMORÓS, P & AYERBE, P. (2000): Intervención educativa en inadaptación social. Barcelona: Síntesis.

BALSELLS, M.A.; DEL ARCO, I.;MIÑAMBRES, A. (2009): La infancia en situación de riesgo social y sus familias. Lleida. Ed. Paris.

BRAVO, A. ; DEL VALLE,J. (COOD) (2009): Intervención socioeducativa en acogimiento residencial. Colección Documentos técnicos. Gobierno de Cantabria.

RODRIGO, M.J. Y MAIQUEZ, M.L. (2008): Preservación familiar: un enfoque positivo para la intervención con familias. Madrid: ed. Pirámide.

BARUDY, J. (2011): El dolor invisible de la infancia. Ed. Paidós

CIRILO, S. (2010): Malos padres. Ed.

Bibliografia ampliada/complementaria

ALSINET, C. (2000): El bienestar en la infancia. Lleida: Pagès editors.

AMORÓS, P.; JIMÉNEZ,J.; MOLINA,C.; PASTOR,C.;CIRERA,L. y MARTÍN,D. (2005): Programa de formación para el acogimiento en familia extensa. Obra social. Fundació La Caixa. Barcelona.

BALSELLS, M.A. (2007): Orientaciones para promover acciones socioeducativas con familias en situación de riesgo social Guía para la gestión de centros educativos (online) 4º actualización 04-2007

BALSELLS, M.A. & ALSINET,C. (2000): Infancia y adolescencia en riesgo social. Lleida. Milenium

CANTÓN,J. Y CORTÉS,R. (1997): Malos tratos y abuso sexual infantil: causas, consecuencias e intervención. Madrid: siglo XXI.

CANTÓN,J. Y CORTÉS,R. (2000): El apego del niño a sus cuidadores: evaluación, antecedentes y consecuencias para el desarrollo. Madrid: Alianza Editorial

MUÑOZ,V. (2005): Educar para la resiliencia. Un cambio de mirada en las situaciones de riesgo social. Rev. Complutense de Educación, vol. 16, nº1, pag. 107-124

GUASCH,M. & PONCE,C. (2002): ¿Que significa intervenir educativamente en desadaptación social? Barcelona: ICE Universitat de Barcelona

Webgrafia:

<http://www.ciimu.org>

<http://www.gencat.cat>

<http://www.eduso.net>

<http://www.fedaia.org>

<http://www.feset.dk>